

GESTIUNEA COLECTIVĂ A DREPTURILOR DE AUTOR ȘI DREPTURILOR CONEXE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

Irina Lucan-Arjoca, Senior Non-Key Expert
“Suport pentru asigurarea respectării DPI”

Chișinău, 12 iunie 2018

Seminar

SCURT ISTORIC

Conferințele organizate de COM la Florența (1996), Viena (1998), Strasbourg (2000) și Santiago de Compostella (2002);

1995 - Cartea verde a Comisiei privind drepturile de autor și drepturile conexe în societatea informațională;

1996 – Follow-up al Cărții verzi - Comunicarea

2000 – 2 zile de audieri COM privind gestiunea colectivă;

2004 – Comunicarea COM privind gestiunea drepturilor de autor și a drepturilor conexe pe Piața Internă COM (2004)0261;

2005 – Recomandarea COM privind gestiunea colectivă transfrontalieră a drepturilor de autor și a drepturilor conexe în serviciile de muzică online legale (2005/737/CE);

2014 – Directiva 26/2014/UE.

GESTIUNEA COLECTIVĂ ÎN ACQUISUL COMUNITAR

Directiva 2006/115/CE (versiune codificată a Directivei 92/100/EEC) privind dreptul de închiriere și împrumut

Art. 5 (3) - Gestionarea dreptului de a obține o remunerație echitabilă pentru închiriere poate fi încredințată unor organisme de gestiune colectivă reprezentând autori sau artiști interpreți sau executanți.

(4) - Statele membre pot reglementa dacă și în ce măsură gestionarea prin organisme de gestiune colectivă a dreptului de a obține o remunerație echitabilă poate fi impusă, precum și de la cine poate fi solicitată sau percepută această remunerație.

GESTIUNEA COLECTIVĂ ÎN ACQUISUL COMUNITAR

Directiva 93/83/EEC

Art. 1 (4) - „societate de gestiune colectivă” înseamnă orice organism al cărui singur scop sau unul dintre scopurile principale îl constituie gestionarea sau administrarea dreptului de autor sau a drepturilor conexe.

Art. 9 (1) - dreptul titularilor dreptului de autor și drepturilor conexe de a acorda sau refuza autorizarea unui operator de cablu pentru retransmisia prin cablu a unei emisiuni nu poate fi exercitat decât de către un organism de gestiune colectivă.

GESTIUNEA COLECTIVĂ ÎN ACQUISUL COMUNITAR

Directiva 2001/84/EC

(26) ... SM trebuie să se asigure că organismele de gestiune colectivă funcționează eficient și în condiții de transparență.

Art. 6 (2) – Statele membre pot să prevadă administrarea colectivă obligatorie sau opțională a dreptului de suită.

Directiva 2001/29/EC

(18) – Directiva nu aduce atingere dispozițiilor care există în SM cu privire la modalitățile de gestionare a drepturilor, cum ar fi licențele colective extinse.

(26) .... trebuie încurajată încheierea de contracte de licențe colective pentru a facilita recuperarea drepturilor implicate în cadrul serviciilor la cerere, a programelor de radio și televiziune incluzând muzică din fonograme comerciale.

GESTIUNEA COLECTIVĂ ÎN ACQUISUL COMUNITAR

Directiva 2012/28/UE

(24) Directiva nu aduce atingere dispozițiilor SM cu privire la modalitățile de gestionare a drepturilor, cum ar fi licențele colective extinse, prezumțiile legale de reprezentare sau de transfer, gestionarea colectivă sau înțelegerile similare, sau o combinație între acestea, inclusiv digitizarea în masă.

Art. 1 (5) - Prezenta directivă nu aduce atingere înțelegerilor referitoare la gestionarea drepturilor la nivel național.

STRATEGIA EUROPA 2020

AGENDA DIGITALĂ 2020 – Exploatarea potențialului social și economic al TIC, în special al Internetului;

Domenii de acțiune:

1. O Piață Digitală Unică:

- Simplificarea gestionării dreptului de autor și drepturilor conexe și acordarea licențelor multiteritoriale – Directiva 2014/26/UE;
- Facilitarea digitizării operelor – Directiva 2012/28/UE;

2. Acces rapid și ultrarapid la Internet;

3. Creșterea gradului de alfabetizare digitală și dezvoltarea competențelor digitale.

SCHIMBĂRI ADUSE DE SOCIETATEA INFORMAȚIONALĂ

1. Mediul internet interoperabil și fără frontiere, care pune la dispoziție conținut și servicii atrăgătoare;
2. Noi utilizări ale operelor și prestațiilor posibile datorită dezvoltării tehnologice (Mobile TV, streaming);
3. Noi tipuri de conținut (UGC – forumuri, blog-uri);
4. Noi modele de afaceri;
  - Industriile producătoare dezvoltă echipamente ca urmare a nevoilor exprimate de consumatori privind consumul de conținuturi creative/culturale Ex. iTunes redă muzică pe oricare dintre dispozitivele iPhone, iPad, iPod touch, Mac, PC sau Apple TV
5. Noi modalități de monetizare (*pay per view, pay to download*).

Regulament 2017/1128 privind portabilitatea transfrontalieră a serviciilor de conținut online în cadrul pieței interne

- Utilizarea serviciilor de conținut online (muzica, jocuri, filme sau evenimente sportive) nu numai în statul de reședință, ci și în alte SM UE, în care consumatorii sunt *“prezenți temporar”*;
- **Obiectiv principal – adaptarea cadrului juridic în vederea eliminării obstacolelor în calea portabilității transfrontaliere de servicii de conținut online** (operele audiovizuale sunt utilizate în baza licențelor teritoriale, prestatorii de servicii online deservește anumite piețe, clauze de limitare teritorială incluse în contractele încheiate între prestatorii de servicii, titularii de drepturi și abonați);
- Serviciile de conținut online pe care furnizorii, după ce au obținut drepturile relevante de la titularii de drepturi pe un anumit teritoriu, le oferă abonaților săi pe baza unui contract, prin orice mijloace, inclusiv prin streaming, descărcare, aplicații sau orice altă tehnică ce permite utilizarea acestui conținut.

ARGUMENTE PRIVIND GESTIUNEA COLECTIVĂ

- Numărul utilizărilor;
- Numărul titularilor de drepturi implicați în utilizarea conținutului protejat prin drept de autor sau prin drepturi conexe;
- Numărul utilizatorilor. Utilizatorii preferă să se adreseze într-un singur loc pentru a obține autorizarea și pentru a efectua plata;
- OGC au un rol cheie în acordarea licențelor, oferind acces la un catalog/repertoriu global, ca urmare a încheierii acordurilor de reciprocitate;
- OGC funcționează ca un ghișeu unic de licențiere;
- Permite titularilor de drepturilor de nișă sau care nu dispun de o putere de negociere suficientă să-și gestioneze eficient drepturile. Titularii se bucură de drepturile convenite plătind un cost rezonabil;
- Protecția drepturilor de autor este aplicată pe baza principiului teritorialității, deși gestionarea drepturilor a devenit mai mult o activitate transfrontalieră.

CRITICI

- Tarifele practicate;
- Lipsa transparenței;
- Nivelul comisionului de administrare;
- Deficiențe în procesul intern de luare a deciziilor;
- Mediul digital permite titularilor de drepturi să controleze în mod individual procesul de autorizare și de plată a remunerațiilor convenite, fiind pus la îndoială rolul gestionării colective a drepturilor.

ACTORII SISTEMULUI DE GESTIUNE COLECTIVĂ

1. Relația OGC – Membri
2. Relația OGC – Utilizatori
3. Relația OGC – Titulari de drepturi
4. Relația OGC – OGC
5. Relația OGC – Autoritate

Relația OGC – Membri

- Criterii de aderare obiective, transparente și nediscriminatorii;
- Retragerea/revocarea mandatului;
- Comunicare prin mijloace electronice;
- Participare la procesul decizional;
- Proceduri eficace și rapide pentru soluționarea plângerilor;
- Drepturi și obligații (plata remunerațiilor, reținerea comisionului; declararea/actualizarea repertoriului, plata cotizației, informarea cu privire la datele personale, respectarea datelor cu caracter personal)

Relația OGC – Utilizatori

1. Negociere cu bună credință;
2. Criterii obiective și nediscriminatorii pentru licențiere;
3. Tarife rezonabile (valoarea economică a utilizării, a serviciului prestat, utilizarea);
4. Comunicare prin mijloace electronice (repertoriu, teritorii, drepturi gestionate direct/contracte de reprezentare);
5. Oferă reciproc informațiile necesare;

OGC oferă informații pertinente

Utilizatorii furnizează OGC informațiile necesare colectării și repartizării remunerațiilor, în termenul și în formatul convenite sau prestabilite

6. Soluționarea litigiilor – soluționare alternativă efectuată de un organism independent și imparțial, cu experiență DPI sau instanță de judecată.

Formate în acord cu standardele facultative la nivel de sector

- **Common Works Registration (CWR)** – format pentru înregistrarea operelor muzicale, utilizat mai ales de marii editori de opere muzicale
- **International Standard Recording Code (ISRC)** – cod unic internațional pentru indentificarea înregistrărilor audio și videoclipurilor muzicale
- **CIS-NET** – standard pentru repartiția rapidă și eficientă a remunerațiilor. Condiție pentru a deveni membru CISAC. CIS-NET utilizat de 74 OGC (repertoriu muzical național), 48 OGC (repertoriu internațional sub-editori) și de 122 utilizatori.

Relația OGC – Titulari de drepturi

Informații oferite de OGC:

- Date de contact pe care OGC este autorizat să le utilizeze pentru identificarea și localizarea titularului;
- Remunerații repartizate;
- Sume plătite, defalcate pe categorii de drepturi/tipuri de utilizări;
- Rețineri (comision, fond social, cultural, educațional);
- Remunerații repartizate și neachitate.

Drepturi:

- Autorizează la alegere un OGC;
- Revocarea autorizației sau retragerea oricăror drepturi/categorii de drepturi și tipuri de opere, cu un preaviz rezonabil (6 luni);
- Acordă licențe necomerciale.

Relația OGC - OGC

- Comisioanele de gestiune stabilite în baza acordului de reprezentare. Alte rețineri operate numai cu acordul expres al celuilalt OGC;
- Repartizarea și plata sumelor - În cel mai scurt termen posibil, dar nu mai târziu de 9 luni de la încheierea exercițiului financiar în care au fost colectate;
- Acorduri de reprezentare - Nu discriminează titularii ale căror drepturi sunt gestionate în temeiul acordului, în special în ce privește tarifele, comisioanele de gestiune, condițiile privind colectarea și repartizarea sumelor;

- Comunicarea prin mijloace electronice:

Sume repartizate, sume plătite, defalcate pe categorii de drepturi și tipuri de utilizări, orice sume repartizate și neachitate, indiferent de perioadă;

Comisionul de gestiune și alte rețineri;

Licențe acordate sau refuzate, cu privire la operele din acord;

Hotărâri AGA relevante pentru acordul de reprezentare.

- Proceduri eficiente și rapide pentru soluționarea plângerilor
- Soluționarea litigiilor – proceduri alternative sau instanță de judecată

Relația OGC – Autoritate

Competența autorităților naționale

Puterea de a impune sancțiuni sau măsuri, atunci când dispozițiile legale nu sunt respectate.

Sanțiuni sau măsuri eficace, proporționale și disuasive, care pot include:

- Ordine de concediere a directorilor care au acționat neglijent;
- Inspecții la sediul OGC;
- Retragera autorizației de funcționare;
- Sancțiuni pecuniare.

Vă mulțumesc !